

והם הם רפ"ח נצוצין שנפלו וצריך להעלותן ע"י תפלות ומעשים טובים ועל ידו מתבררים ומתקנים ועולים לשרשם העליון וגורמים שעי"ו העליונים משפיעים בתחתונים והקדושה מתגברת והקליפה תשש כחה. וזהו ענין שבירור זה לא נעשה אלא על ידי יראה כי הם יודעים תועלת עלייתן וכוחת הברורים. וזהו טרף נתן ליראיו ולא לאחרים. וזהו ליראיו וראי כי מצות בירור טרף נצוצין נתן ליראיו ואחר הבירור ותיקונם נאמר עליהם כי הוא טרף וירפאנו וזהו נתן ליראיו כי הם יכולים לרפאותם שהוא הבירור הנזכר.

דף קכ"ד ע"ב

ענין מיתת נשיקה וע"ד
מאן דנפיק נשמתיה בנשיקה מתדבק ברוחא אחרא ולא מתפרש מניה והיינו איקרי נשיקה. אמר בפרשת חזריע כי כל הנשמות רואין את השכינה בעת מיתתם כדי לחשק ראותם אותה נפרדים ויוצאין מן הגוף. אמנם אח"כ כשיוצאין אם הם צדיקים הם מתדבקים בשכינה דיבוק גמור ונקשרים עמה כסוד הנשיקה שהוא דבקות רוחא ברוחא. אך הרשעים בצאת נשמתן מהם השכינה מתעלמת ונשארים קרחה מכאן ומכאן. וד"ש ברוחא דלא מתפרש מניה כי הרשעים התחילו לראות אלא דאחפרש וכו'.

דף קכ"ה ע"א

אבל ת"ח באתר דא לא אמר משה מידי ולא

אח"כ מלה לקבליה מ"ט משום דהכא לא אשתכח פרישותא מניה כו'. ר"ש סבר כי הנה אנכי שולח מלאך על כ"י קאמר הנקרא מלאך הגואל וזה את כל אשר אדבר ולא אמר יודר כי היא השכינה ולכן לא השיב משה עתה. אך אחר כך כשאמר הקב"ה ושלחתי לפניך מלאך מטטרון אז אמר אם אין פניך הולכים וגו' ואמר ר"י אי תימא וכו'. פירוש, אף אם שרצה לומר דתרווייהו מלאך ממש, עכ"ז אפשר לתרץ כי לא מצא שעת הכושר עד נקרת הצור שהיתה עת הרחמים.

בשעתא דהאי אם

ינקא מס"א וכו' כדן גדיא
ינקא מחלבה דאמיה וכו'. זה תבין ממ"ש פרשת אחרי מות ענין ב' שעירים המתאחדים

יחזקאל א לפני אריה אל הימין לארבעתן לפני שור מהשמאל וגו' לפני נשר לארבעתן. מ"ה מן משה, ודמות פניהם פני אדם.

דרועא שמאלא אתמר ביה זרוע שמאל נאמר בו שמאל דוחה וימין מקרבת, דאף על גב דאקדים בתשרי דאוקמוה ביה מארי מתניתין בתשרי עתידין להנאל שאע"פ שהקדים בתשרי שהעמידו בו בעלי המשנה בתשרי עתידים להנאל תהא דוחה, בגין דלא ימות משיח בן אפרים כדי שלא ימות משיח בן אפרים. דוחה מתשרי דאיהי שמאל עד דיקרב ימין פסח דרועא ימינא דוחה מתשרי שהוא שמאל עד שיקרב הימין שהוא פסח זרוע ימין לקיים בה מיכה ז כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. והאי איהו וזהו בניסן ננאלו ובניסן עתידין להנאל. לקיים בהון בהם, ישעיה נד ובחסד עליון רחמתיך אמר גאלך ה'.

ולבתר נשלי כלהו מגבורה ואח"כ כולם נושלים מגבורה דמניה שממנו משיח בן אפרים, לנטלא נוקמא משנאוי. לקחת נקמה משנאוי דהכי בעי לנקאה עבורא דאינון ישראל בימינא כי כך צריך לנקות התבואה שהם ישראל ולבתר לאוקדא קש בשמאלא ואח"כ לשרוף הקש בשמאל הה"ד עובדיה א והיה בית יעקב אש ובית יוסף להבה ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום. וכנישו דעבורא דא עמודא דאמצעייתא וכינוס התבואה הוא בעמוד האמצעי, בראשית כה ויאסף. לאן אתר לאיזה מקום לביתא, דא שכינתא לבית, זה השכינה.

אבל בדרגא דמשיח בן יוסף איהו דקא רמיז אבל במדרגת משיח בן יוסף הוא רומז, במדבר כב עתה ילחכו הקהל את כל סביבתינו כלחוך השור את ירק השרה, דעלייהו אתמר שעליהם נאמר, תהלים צב בפרח רשעים כמו עשב וגו'. מפסח ועד תשרי יהא

נ פ ש

ביאור המאמר

י ד י

יהיה קיבוץ נלוות שלא יספו ישראל בין האומות. וד"ש דהכי בעי לנקאה עבורא דאינון ישראל בימינא כי כך צריך לנקות התבואה שהם ישראל, והיינו נאולה מימין. ואחר שנבדלו ישראל מגויי הארצות ונרדתי ישראל כנס מהארצות שהיו שם, אז ולבתר לאוקדא קש בשמאלא ואח"כ לשרוף הקש בשמאל הה"ד ובית עשו לקש ודלקו בהם ואכלום. וחזר לדבר על אסיפת נדתי ישראל. ואומר וכנישו דעבורא ואסיפת התבואה, היינו קיבוץ נדתי ישראל דא עמודא דאמצעייתא הוא בעמוד האמצעי היינו משיח בן דוד שיאסוף נדתי ישראל קודם שיעשה נקמות, מפני שישראל מעורבים בהם ויכלו בהם. לזה צריך לאוספם. ואז יהיה כך: וא"ו עילאה משיח בן דוד אוסף. וא"ו תתאה משיח בן יוסף נוקם. לכך כנישא דעיבורא דא עמודא דאמצעייתא שכך דרך יעקב וא"ו להאסף ולהתחבר אל עמיו דהיינו י"ב שבטים י"ב עמים, והוא עצמו מתאסף עמהם. וד"ש לאן אתר, לביתא דא שכינתא העמים מלמטה נכנסים אליה והוא מלמעלה כולם כאחד בשכינה כסוד הייחוד. והנה הת"ת וא"ו עילאה משיח בן דוד פני אדם, הוא האוסף אבל בדרגא דמשיח בן יוסף וא"ו תתאה, הם פני שור כאומרו בכור שורו הדר לו, וכן ברצונם עקרו שור. ולכך נאמר כלחוך השור את ירק השדה שהם אומות העולם כאומרו חציר העם וכן בפרוח וכו' כמו עשב, שהם עשב להרוג ולהשמיד ואומר להשמדם עדי עד מורה שיהיה עיכוב להשמדם עדי עד, וכיון שיגיע עד, מיד ישמדו. וד"ש מפסח עד תשרי יתעכבו ו' חדשים שחצמה לישראל הנאולה ויתעכבו קיבוץ נדתיים מעט מעט. והיינו עדי עד, עד הרמוז בפסוק הכוונה עד שתשלם

ויסע בחד אל הימין. לפני שור ו' של ויבא בגבורה אל השמאל. לפני נשר ו' של ויט בח"ת באמצע ש' דאתקשר בש' של משה דאתמר בהון. וגו' ענפי הש' רומזים לנ' ענפי אבהו דהיינו סוד כללותם בת"ת מ"ה מן משה עולה אדם. נמצא משה רומז לד' פנים שבמרכבה. מהרמ"ק.

שמאל דוחה וימין מקרבת בגין דלא ימות משיח והענין כי שני משיחים הם: א. מלאה סוד משיח בן דוד שהיא ארץ החיים ואין מיתה. ב. מרחל סוד שאול בן אפרים שהוא מצד המלכות אילנא דמותא, נגזר מות עליו תומרה לחטאת ירכעם, כי העובר ע"ז מיתתו הכר. ולכך אם ינאלו בתשרי דהיינו גבורה דרועא שמאלא יתעורר הדין ויתחייב מיתה. מה עושה הקב"ה, שמאל דוחה הנאולה ומרחיב הגלות ו' חדשים יהיו ו' חדשים אלו לכפרה על מיתת משיח. ומצד ימין החסד אין מיתה ויפקון ברחמי. והיינו מימינו חיים ומשמאל מות. והיינו כימי צאתך מארץ מצרים וגו' ואם היו בתשרי לא היו נפלאות אלא צער ומיתת משיח. ולכך בניסן שהוא תחילת ימין ננאלו שמורה על החירות וחסד. ומשעם זה בניסן עתידים להגאל לקיים בהו ובחסד עולם רחמתיך.

ואחר שפנים אלו, שהם פני משה ד' פנים קבלו מהחסד ועוררו החסד מהימין וננאלו ישראל מבין האומות לבתר נטלי אח"כ כולם נושלים ומקבלים כלהו מגבורה כל הד' פנים הנזכרים מהגבורה דמניה משיח בן אפרים שממנו, מהגבורה, יוצא משיח בן אפרים ששרש מהדין והגבורות. והענין כי אפרים בא מרחל שהיא גבורה תתאה, והיא אתי מגבורה עילאה. ונטל דין לנטלא נוקמא משנאוי לקחת נקמה משנאוי. והא כיצד. תחילה

פורקנא מפסח עד תשרי תהיה הנאולה דאיהו עד. ומתמן ואילך יהא השמדה דלהון ומשם ואילך תהיה השמדה שלהם, שם להשמדם עדי עד. כד מטי לתשרי דאיהו שור כאשר מניע לתשרי שהוא שור ביה בו כלחוך השור.

וסמיכה דלהון דישאל בימינא דאיהו אריה והסמיכה שלהם של ישראל בימין שהוא אריה אבל קימה דלהון בגופא דאילנא אבל הקימה שלהם הוא בנוף האילן והאי איהו וזהו כל הכורע כורע בברוך, צדיק. דאתמר ביה ביוסף הצדיק שנאמר בו ביוסף הצדיק, בראשית לו והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחווין לאלמתי. והאי איהו וזהו, רות ג חי ה' שכבי עד הבקר. וכל הזוקף זוקף בשם, דרגא דמשה רבינו לעילא ומשה לתתא מדרגת משה רבינו למעלה ומשה למטה ביה יקומון כל ישראל כאברין דגופא דביה כלהו זקיפין בעמידה בו יקומו כל ישראל כאברי הנוף שבו כולם זקופים בעמידה ובהאי איהו ובהו הוא כל הזוקף זוקף בשם, בנין דעליה אתמר כיון שעליו נאמר, שמוח לנ ואדעך בשם.

יהון משיח בן דוד דאיהו אריה מימיניה, ומשיח בן יוסף דאיהו שור משמאליה יהיה משיח בן דוד שהוא אריה מימין, ומשיח בן יוסף שהוא שור, משמאל מימינא אברהם משמאלא יצחק ואיהו נשר באמצעיתא מימין אברהם משמאל יצחק, והוא נשר באמצע שלשלת דלהון מסטרא דיעקב שלשלת שלהם מצד יעקב ש' דמשה, קדושה לך ישלשו. מסטרא דאריה

ידיד

ביאור המאמר

נפש

שלב אחד בתהליך הנאולה שהוא ענין הסמיכה, שהוא שלב ביניים. ואכן זהו השלב מניסן ועד תשרי. אבל הנאולה השלימה, דהיינו הקימה, היא מהת"ת ותהיה בניסן. וז"ש וכל הזוקף זוקף בשם שאז כולם יאחזו בנוף עצמו, היינו בת"ת הוא דרגא דמשה רבינו מדרגת משה רבינו למעלה היא הת"ת ומשה לתתא היינו שמשה יהיה המשיח למטה. ולכך ח"י ה' יסוד, מחייב הכריעה הה"ד שכבי עד הבקר. ויכרעו ישראל עד הבקר וסמיכתם תהיה מצד הימין חסד ויסוד. ולא יזקפו זקיפה אמיתית עד שעת הנאולה בת"ת שבספירה זו תהיה עיקר זקיפתם. ובנשמי ממש, משה יהיה הנואל האחרון ולכן אומר ביה יקומון כל ישראל בו יקומו כל ישראל כאברין דגופא דביה כלהו זקיפין בעמידה כאברי הנוף שבו כולם זקופים בעמידה, שהרי ישראל י"ב שבטים, י"ב אברים בנוף שהוא הת"ת, וכולם זקופים ע"י הת"ת. וע"ז אמרו כל הזוקף זוקף בשם היינו השם העליון הוא הת"ת, כי משה עלה אל סוד השם הזה בגין דעליה אמר ואדעך בשם דהיינו השם הזוקף את כל הספירות, את כל אברי הנוף.

נמצאת הנאולה ע"י שלשה כנגד אברהם יצחק ויעקב דהיינו נ' משיח בן דוד דאיהו אריה מימיניה משיח בן דוד חסד מימין כנגד אברהם ומשיח בן יוסף דאיהו שור משמאליה כנגד יצחק ואיהו נשר באמצעיתא ומשה הוא המשיח השלישי, הוא נשר באמצע כנגד יעקב שהוא הקושר את שני המשיחים שלשלת דלהון מסטרא דיעקב ר"ל שקושר את שניהם בשלשלת שלהם מצד יעקב הוא הקו האמצעי שהוא סוד ש' דמשה נ' ענפים הנקשרים כאחד דהיינו סוד קדושה לך ישלשו סוד המלכות קדושה, לך ישלשו מצד היותה נקשרת באמצע, משולשת בשלשלת נ' אבות. וז"ל הרמ"ק: ולדרוש שם משה כולו בסוד הנאולה לישראל אמר ששלשה משיחים

הנאולה מת"ת ששה חרשים וא"י ימינית תחילתה מניסן ומשלים בתשרי וכשתשתלם וא"י העליונה לאסוף ולעשות מעשה, אז תחילת וא"י תתאה משיח בן יוסף מתשרי לעורך הדין. ולכן מתמן ואילך השמדה יהא דהיינו ע"ד, שהיסוד נקרא ע"ד והוא לשון ביה ולזה הנאולה מדימין דוקא היא וא"י עילאה עדי עד יסוד. ולא עד בכלל שיש לו מעשה בפני עצמו דהיינו שמאל פני שור כדפירש יצחק ק"ץ ח"י וסמיכו לישראל הענין כי עם היות שתהיה נאולתם מצד החסד כנוכר, עכ"ז עיקר מדרגתם היא הת"ת ולזה תחילת נאולתם תהיה מן הימין בנוף הנסמך בימין וז"ש וסמיכו לישראל דילהון בימינא דאיהו אריה עם היות שאין פני ישראל פני אריה ולא פני שור אלא שני המשיחים בן דוד אריה יהודה ובן יוסף שור אמנם עיקרם של ישראל מקום מרכבתם בגופא דאילנא שהוא ת"ת פני אדם, אדם אתם.

והנה הסמיכה אינה אלא לנפול, היינו שהנופל זקוק למישהו שיסמוך אותו, וישראל בגלות נקראים נופלים, ולכן זקוקים לסמיכה. וז"ש וסמיכה דלהון דישאל בימינא דאיהו אריה והסמיכה שלהם של ישראל בזמן הגלות היא בימין שהוא אריה חסד אבל קימה דלהון בגופא דאילנא וז"ל הרא"ג: כל זה שאמרתי שבפסח עתידין להנאל ויתגלה אור החסד, כל זה הוא רק סמך וסעד לסוכת דוד הנופלת, כמי שנופל וסומך עצמו ביד ימין. אבל הקימה בעצם תהיה ע"י הת"ת שהוא גופא דאילנא. ע"כ. והנה על הסמיכה מביא דברי חז"ל כל הכורע כורע בברוך, צדיק ר"ל ענין הכורע הנזכר כאן הוא בדומה למצב של הנופל שצריך סמיכה, והסמיכה כאן באה מהיסוד. ומביא ראיה מהפסוק והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחווין לאלמתי הרי שהפסוק רומז לנפילת השבטים וקבלת עזרה וסמיכה מיוסף הצדיק הוא היסוד. וכן ראיה מהפסוק חי ה' שכבי עד הבקר גם כאן רואים שהיסוד, חי ה' הוא הסומך את רות. הרי לנו

כאמא וחד אשתאר בקב"ה וחד לעזאזל ועליו נאמר לא תבשל גדי בחלב אמו. ומאותו של עזאזל יונק ס"א ולא מאמא עצמה. הנה אמרו רז"ל שהאסור שהיה רוצה נבוכדנצר להטעים לרגיאל וחבריו היה בשר בחלב. וז"ש פ"ת ב"ג ר"ת בשר גבינה כי בשר המתערב חוץ החלב יגרום שינקו בחי' הנקרא בשר בשדה טרפה מן החלב הטהור של אמא עלאה: